

Keskustan eduskuntaryhmän vastauksia ajankohtaisiin turvapaikka- poliittisiin kysymyksiin

Missä menee kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden auttamisen rajat? Kuinka suhtaudumme kansalaistottelumattomuuteen? Miten suhtaudumme Suomen pakolaiskiintiön nostamiseen? Tilanteen hallinnassa pitäminen edellyttää uusia päätöksiä ja laajaa yhteistyötä Suomen turvapaikkapolitiikkaan pitkäjänteisyyttä

KESKUSTAN
EDUSKUNTARYHMÄ

Keskustan eduskuntaryhmä 28.9.2017

Käytetään täsmällisiä määrittelyjä, jotta keskusteltaisiin samasta asiasta

- Maahanmuuttaja ei ole sama asia kuin turvapaikanhakija. Maahanmuuttoa Suomeen suuntautuu myös pakolaisina, erityisosajina, työntekijöinä, opiskelijoina sekä EU:n vapaan liikkuvuuden puitteissa. Jokaiselle on oma lainsäädäntönsä.

Mikä on keskustalainen turvapaikkapolitiittinen linja?

- Inhimillisesti mutta realistisesti, laillisesti sekä tilanne hallinnassa pitäen.
- Pakolaisuus on maailmanlaajuinen ongelma. Sen ratkaiseminen on mahdollista vain kansainvälisellä yhteistyöllä. Lisäksi se edellyttää, että yhdessä tehtyjä sopimuksia noudattavat kaikki maat.

Mitä tämä käytännössä tarkoittaa?

- Aidosti hädänalaisia ihmisiä, etenkin naisia ja lapsia, on autettava. Heitä on pyrittävä auttamaan mahdollisimman lähellä lähtömaita.
- Sen sijaan pelkästään parempaa elintasoa tavoittelevia ei ole perusteltua ottaa Suomeen turvapaikanhakijoina. He voivat tulla maahamme työperäistä maahanmuuttoa koskevien sääntöjen mukaisesti, mikäli maahantulon edellytykset ovat kunnossa.
- Suomessa jokaisen on noudatettava voimassa olevia lakeja sekä viranomaisten tekemiä lainvoimaisia päätöksiä.
- Kansainvälisellä yhteistyöllä on mietittävä uusia keinoja ja kyettävä tekemään päätöksiä, joilla ehkäistään turvapaikanhakijoiden hallitsematon vaeltaminen maasta toiseen sekä laitton ihmismalukuljetus. Jokaisen Euroopan maan pitää alkaa noudattaa yhteisiä päätöksiä. Ensimmäinen turvallinen maa ottaa turvapaikanhakijan asian käsiteltäväksi (Dublin-sopimus).

Missä menee kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden auttamisen rajat?

- Kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden auttaminen ja piilottelu ovat kaksi eri asiaa.
- Lähimmäisiä tulee auttaa. Kielteisen päätöksen saaneille voi tarjota mm. majoitusta ja ruokaa. Tällaisen auttamisen on aina hyvä olla kunnan koordinoimaa.
- Sen sijaan viranomaisia ei saa estää tekemästä työtään ja toimeenpanemasta lainvoimaisia päätöksiä.

Kuinka suhtaudumme kansalais-tottelemattomuuteen?

- Keskusta pitää välttämättömänä, että Suomessa noudatetaan lakeja sekä viranomaisten ja tuomioistuinten tekemiä lainvoimaisia päätöksiä.
- Kansalaistottelemattomuutta ja siihen yllyttämistä emme hyväksy. Se murentaisi laillisen yhteiskuntajärjestyksemme perustan ja johtaisi kohti sekasortoa.
- Lainsäätäjän on huolehdittava siitä, että lainsäädäntö vastaa kansalaisten oikeustajua ja kansainvälisiä sopimuksia.

Pitäisikö lapsiperheet laittaa etusijalle turvapaikkoja myönnettäessä?

- Turvapaikanhakijoilla, hakivatpa he turvapaikkaa yksin tai perheinä, on oma tarinansa. Siksi jokaisen turvapaikkaa hakeneen tapaus on tutkittava erikseen, ei yhtenä massana. Se antaa mahdollisuuden käyttää tapauskohtaista harkintaa esim. lapsiperheiden osalta. Lapset ovat aina haavoittuvammassa asemassa kuin aikuiset. Jokainen todellisessa hädässä oleva saa Suomesta turvapaikan.

Miten suhtaudumme Suomen pakolaiskiintiön nostamiseen?

- Pakolaiskiintiötä voidaan nostaa, mikäli EU-ulkorajat saadaan pitäviksi, turvapaikkaa tarvitsevat saadaan rekisteröityä EU-rajojen ulkopuolella sekä jokainen EU-jäsenmaa noudattaa yhdessä sovittuja päätöksiä. Samalla se vähentäisi hallitsematonta muuttoliikettä, turvapaikanhakijoiden määrää ja ihmisalalukjetusta.

Tilanteen hallinnassa pitäminen edellyttää uusia päätöksiä ja laajaa yhteistyötä

- Tilannekuva. Turvapaikanhakijoiden hallitsematon vaeltaminen maasta toiseen ns. paperittomina on suuri haaste. Siksi kansainvälisen yhteisön, EU:n ja -jäsenmaiden on laitettava yhdessä kuntoon keskenäisiä sekä näköpiirissä olevia asioita. Euroopan maiden on pidettävä turvapaikkapolitiittinen linja yhdenmukaisena ja noudatettava yhteisiä sopimuksia ja päätöksiä. Kansainvälisen yhteisön on tehtävä kaikkensa sotien ja kriisien loppumiseksi sekä tilanteen pitämiseksi hallinnassa.
- Laiton maassa oleskelu ja ns. paperittomat. Tarvitaan toimenpiteitä, joilla estetään heidän määränsä kasvu. Laiton maassa oleskelu paperittomana ei ole kenenkään etu, koska sellainen henkilö on joutunut yhteiskunnan ulkopuolelle. Hänellä ei ole mahdollisuuksia tehdä työtä, opiskella eikä saada sosiaaliturvaa. Tällainen ihminen voi ajautua helposti rikolliseen toimintaan ja sen uhriksi.

- Käännytykset. EU:ssa on säädetty, että ensimmäisen maan, johon henkilö ilmoittautuu turvapaikanhakijaksi, pitää ottaa hänen hakemuksensa käsittelyyn (Dublin-asetus). Jos turvapaikanhakija tulee Suomeen turvallisesta maasta, hänet olisi pääsääntöisesti käännytettävä rajalta viipymättä.
- Yhteiskunnallinen eheys. Meidän on yhdessä puolustettava laillista yhteiskuntajärjestystä, sanouduttava irti kaikenlaisesta rasismista ja vihapuheista, kannustettava noudattamaan lakeja ja viranomaisten tekemiä lainvoimaisia päätöksiä sekä pitää keskustelu maltillisena.
- Käsittelyaikojen lyhentäminen. Suomessa turvapaikkahakemuksen käsittely voi kestää jopa useita vuosia, mikä on kohtuutonta. Vain noin kolmasosa turvapaikkahakemuksista on johtanut myönteiseen päätökseen. Ilmeisen perusteettomat turvapaikkahakemukset syövät resursseja auttaa ja kotouttaa aidosti hädänalaisia ihmisiä.
- Työ on parasta kotouttamista. Työllistyneen turvapaikanhakijan asia voidaan käsitellä työperäisen maahanmuuton perusteella, mikäli edellytykset ovat kunnossa (mm. turvallisuusselvitys, prosessien koordinointi). Työhön pääsy pitäisi helpottaa esim. kohtuullistamalla tuloeroja ja poistamalla turhia kielivaatimuksia.
- Radikalisoitumisen torjuminen. Voimme jokainen vaikuttaa siihen omalla suhtautumisellamme, kutsumalla turvapaikanhakijat mukaan mielekkäseen toimintaan ja edistämällä muutoin heidän kotoutumistaan. Poliittisten päätösten kautta pitää huolehtia riittävästä viranomaisresursseista ja kiireellisistä sosiaalipalveluista. Jokaisen tulisi ilmoittaa poliisille havaitsemistaan radikalisoitumisen merkeistä. Radikalisoitumisen riski kasvaa ensimmäisen kielteisen turvapaikkapäätöksen jälkeen. Valvonnassa on kiinnitettävä myös huomiota siihen, etteivät turvapaikanhakijat joudu tekemisiin rikollisten kanssa.

Suomen turvapaikkapolitiikkaan pitkäjänteisyyttä

- Meidän on varauduttava siihen, että EU:n ulkorajat eivät pidä ja turvapaikanhakijoiden vaeltaminen Euroopassa kiihtyy uudelleen ja se kohdistuu myös Suomeen.
- Sisäministeriön alaisuuteen on perustettava ministerin johtama pyöreän pöydän foorumi, joka käsittelee laaja-alaisesti maahanmuuttopolitiikan kysymyksiä ml. maahanmuuttoon liittyviä työ- ja elinkeinopoliittisia näkökulmia. Työhön kutsutaan kaikki eduskuntapuolueet.